

Топ-теми:

- Арешт Єрмака
- Корупційна мафія Міндіча в Енергоатомі
- Напад Росії на Україну

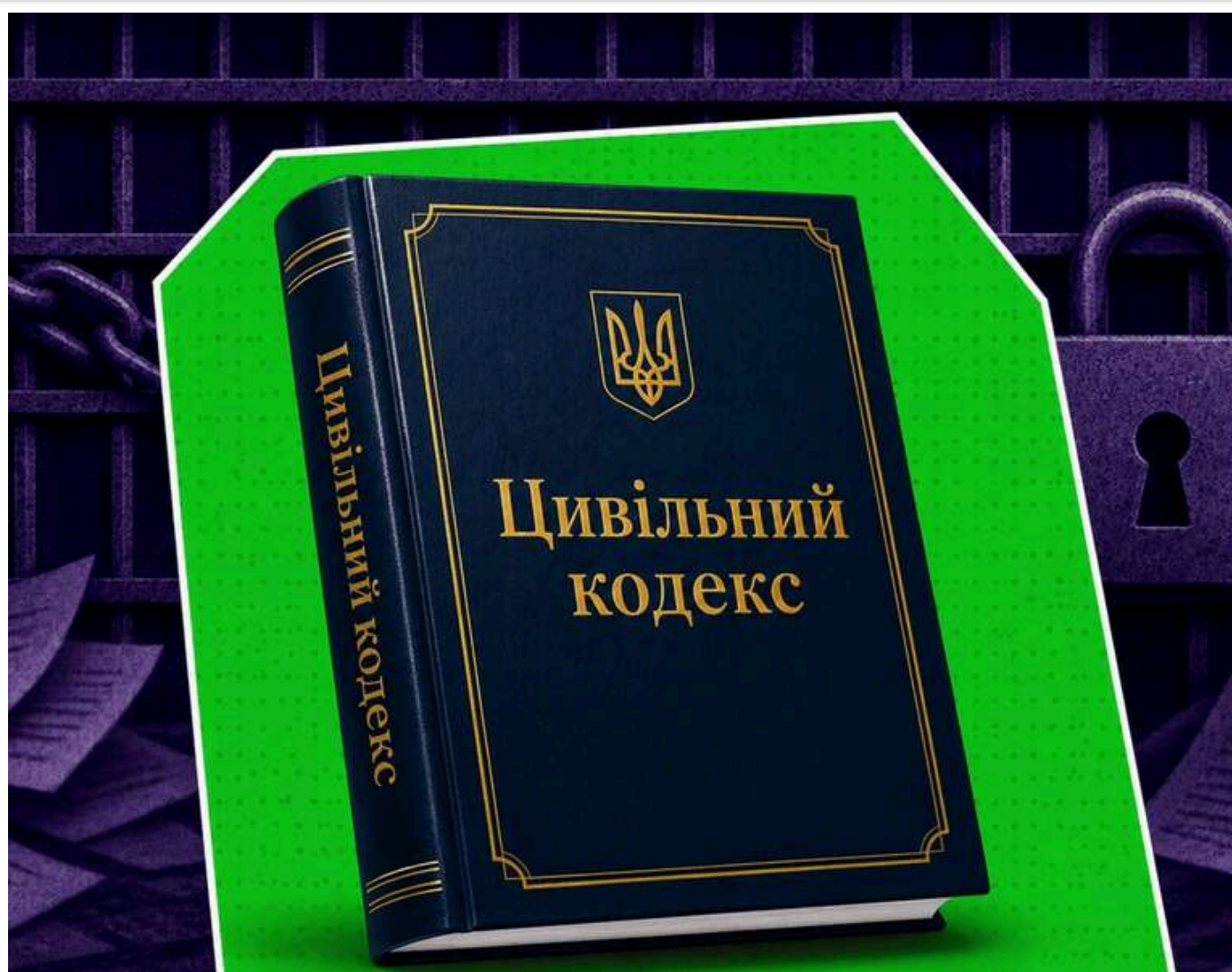
НОВИНИ	КОНФЛІКТИ	ПОЗИЦІЯ	ДУМКА	ПОДІЇ	ВІЙНА	ВІДЕО	БЛОГИ

Головна > Статті > Позиція > Різне > Непозитивний висновок Ради Європи щодо проєкту Цивільного кодексу

Непозитивний висновок Ради Європи щодо проєкту Цивільного кодексу

Читати на руском

Додати як бажане джерело в Google

Непозитивний висновок Ради Європи щодо проєкту Цивільного кодексу

Після нашої публікації «Право на безпам'ятство: як новий Цивільний кодекс приховує корупціонерів та знищує відкриті дані» у суспільстві та експертному середовищі здійнялася хвиля обговорень. Проблема приховування суспільно важливої інформації під ширмою "цифрової приватності" миттєво вишила на перші шпальти.

Про це повідомляє [YouControl](#).

А нещодавно, у вівторок, 9 червня, спікер Верховної Ради Руслан Стефанчук зробив тематичну заяву. За його словами, Парламент отримав «важливий і загалом позитивний правовий висновок Ради Європи щодо проєкту нового Цивільного кодексу № 15150», а європейські партнери нібито цілком підтримують прагнення України осучаснити правила цивільного життя.

Ми мали можливість детально ознайомитися із цим документом. Офіційний Правовий висновок (LEX_2026_14) був підготовлений Відділом співробітництва з питань свободи вираження поглядів Департаменту демократичних інститутів та свобод Ради Європи. Як випливає із супровідного листа від 2 червня 2026 року, підписаного Головою Відділу Аліною Татаренко, аналіз було проведено у відповідь на офіційне звернення Голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова Ярослава Юрчишина.

І виявилось, що висновок Ради Європи аж ніяк не є «загалом позитивним». Насправді він є критичним щодо законопроекту № 15150. Європейські фахівці розгромили ключові пастки проєкту № 15150, на які ми раніше звертали увагу.

У Раді Європи не просто побачили ризики, про які ми попереджали, а фактично повністю підтримали та підсилили ці позиції. Погляди європейських правників щодо загроз для відкритих даних, роботи сервісів перевірки бізнесу та публічних розслідувань збігаються повністю.

Що насправді каже Рада Європи про недоліки проєкту Цивільного кодексу

Нищівний удар по сервісах перевірки бізнесу та публічних розслідуваннях. Експерти з Європи чітко наголошують: якщо змусити всіх збирати дані лише «за згодою» людини, це заблокує роботу платформ відкритих даних, зупинить журналістські розслідування, паралізує контроль за корупцією та будь-який пошук інформації у відкритих джерелах.

Про що йдеться в кодексі: Проєкт у статті 336 запроваджує поняття «право на цифровий особистий простір (цифрову приватність)». До цього простору автори законопроекту зарахували практично все: цифрову кореспонденцію, метадані зв'язку, пошукові запити, історію переглядів в інтернеті та навіть геодані. Головна пастка полягає в тому, що стаття дозволяє обробку всього цього масиву інформації «лише за згодою» особи. Рада Європи стала на захист вільного збору відкритих даних, використовуючи ті самі аргументи, що й ми, та вказала, що такий підхід є значно вужчим і суворішим, ніж навіть загальноєвропейські стандарти.

«Привілеї» для бізнесу, про які він не просив. Юридичним особам хочуть дати «право на приватність» як у людей. Європейські аналітики повністю підтверджують абсурдність цієї ідеї. Вони прямо зазначають: вигадувати «особистий простір» чи «приватність» для компаній – це юридична нісенітниця, адже бізнес є штучно створеною структурою, а не живою людиною. Рада Європи підкреслює, що збір та аналіз інформації про компанії є невід'ємною складовою публічних функцій: це потрібно для ведення державних реєстрів, перевірки бізнес-партнерів перед угодами та боротьби з корупцією.

Про що йдеться в кодексі: Стаття 345 кодексу вперше в історії України намагається закріпити «право юридичної особи на цифровий образ» (акаунти, сторінки, цифрові профілі у соцмережах та держсистемах). Слідом за цим стаття 353 поширює на компанії повноцінне «право на цифрову приватність» і забороняє будь-яку обробку даних про їхній цифровий образ без їхньої ж прямої згоди. У висновку європейців чітко сказано: вимога питати дозволу в компанії на обробку її даних для реєстрів чи журналістських розслідувань є «практично нездійсненною» (practically unworkable).

Небезпека «права на забуття»: як законно стерти власне минуле. Рада Європи розкритикувала статтю про право вимагати видалення інформації через розмите формулювання «втрата суспільного інтересу». Європейські експерти посилаються на практику Європейського суду з прав людини та нагадують: бажання когось викреслити дані про себе з історії має чітко балансуватися з правом суспільства знати правду про минулі події, зокрема через цифрові та газетні архіви. Інакше цим інструментом просто скористаються недоборчесні особи.

Про що йдеться в кодексі: Стаття 328 проєкту закріплює «право на забуття». Вона дозволяє будь-якій фізичній особі вимагати видалення, знеособлення чи повного знищення інформації про себе із загальнодоступних джерел, а також припинення видачі посилянь у пошукових системах (деіндексації). Для цього людині достатньо заявити, що інформація є неактуальною, неповною або «втратила суспільний інтерес». Рада Європи наголосила, що відсутність чітких критеріїв цього «інтересу» дасть легальний інструмент фігурантам судових справ чи колишнім учасникам підсанкційних компаній просто видаляти «історичні» корпоративні зв'язки та дані про свої зашквари.

«Зелене світло» для політиків та ігнорування інтересів суспільства. Це один із важливих лейтмотивів усього європейського аналізу. Експерти багаторазово повторюють: у проєкті катастрофічно бракує винятків для чиновників, політиків та інших впливових діячів, чиє життя та робота мають підлягати значно суворішому контролю з боку суспільства, ніж життя звичайних громадян. Також у проєкті кодексу «забули» прописати винятки для журналістської діяльності та обов'язкового публічного відкриття даних.

Про що йдеться в кодексі: Автори проєкту розробили систему цифрових прав (статті 321, 328, 332, 336, 345, 353) як лінійний та абсолютно глухий механізм, де захист інформації базується виключно на індивідуальному бажанні суб'єкта. У кодексі взагалі не передбачено принципу, за яким публічні особи мають проявляти вищий рівень терпимості до критики та публічного розкриття даних. Через це будь-який топчиновник чи недобросовісна компанія отримують цивільне право вимагати видалення своїх профілів із платформ контролю та аналітики.

Підсумок

Висновки Ради Європи стали надійною опорою для позицій відкритих даних в Україні. Європейські інституції не просто зафіксували загрози, а й надали українському парламенту чіткі рекомендації доопрацювати ці статті перед фінальним голосуванням:

- запровадити нормальні, законні підстави для роботи з інформацією замість єдиного і безальтернативного правила «за згодою»;

- чітко прописати винятки для боротьби з корупцією, журналістської роботи, публічних розслідувань та ведення реєстрів;

- а також впровадити анти-SLAPP механізми для надійного захисту журналістів та активістів від судового цькування й залякування безпідставними позовами.

Висновки для України:

Протягом останніх років Україна здійснила справжній цифровий прорив, виборовши репутацію однієї з найбільш прогресивних і прозорих держав у сфері відкритих даних. Ця досягнута прозорість не просто красивий технологічний тренд, а наш реальний антикорупційний щит, надійний фундамент для національної безпеки та одна з ключових вимог для вступу до Європейського Союзу.

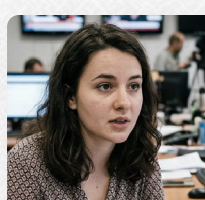
Спроба протягнути новий Цивільний кодекс у нинішньому вигляді під ширмою «євроінтеграційного осучаснення» є кроком назад. Це спроба легалізувати інструменти для закриття кабінетів, знищення історичної пам'яті про корпоративні злочини та культурного приховування статків. Якщо український Парламент проігнорує детальні й жорсткі зауваження Ради Європи та залишить пастки в тексті законопроекту без змін, це не лише спалюжить українську сферу відкритих даних, але й поставить під загрозу європейський вектор розвитку.

Слід звернути увагу, що цей шкідливий проєкт кидає тінь і безпосередньо на Президента України, адже статус кінцевого підписанта закону автоматично покладає на нього всю політичну відповідальність за згорання реформ перед українським суспільством та міжнародними партнерами.

В усякім разі, в питаннях прозорості бізнесу, свободи слова та підзвітності влади компромісів бути не може. Текст кодексу має бути докорінно переписаний відповідно до європейських стандартів прав людини, а не інтересів корупціонерів.

Теги: Юрчишин Ярослав, Татаренко Аліна, Татаренко Аліна, Верховная рада, Верховна рада, Стефанчук Руслан

Громадянський кодекс, Рада Європи, Совет ЕС, Совет Европы

Аліна Кравченко

ЖУРНАЛІСТ, ОГЛЯДАЧ

12 червня 2026 г., 20:40

Переглядіть: 1918

Коментарі: 0

Роздрукувати

Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

Головна Про нас Статті Архів Закони Контакти	Новини Рейдерство Корупція Економіка Новини сайту	Конфлікти Політика Корпоративні конфлікти Кримінал	Позиція Коментарі Різне	Думка Політика Економіка	Події	Війна Відео Блоги

Важливі новини

10.06.2026

Болгарський «схематоз» Олега Невзорова: як одеська забудовна мафія захопила ліси Варни

#Варна #Godelux #Болгария

05.06.2026

Михайло Рева освоєв мільярди на відбудові енергетики через ексаступника голови ОП Кирила Тимошенка

#КМДА #КГГА #Тендери

Останні новини

По даті | По переглядам | По коментарям

00:04 **Окупанти завдали ударів по Запоріжжю: частина міста залишилася без електро- та водопостачання**

00:00 У Берліні грабінжники під виглядом поліції увірвалися до помешкання та вкрали 100 тисяч євро

13 червня 2026 г.

23:55 «Торгівля суверенітетом»: в Ірані спалахнули акції через угоду з Вашингтоном

23:48 В Ірпені сталася стрілянина: нетерезі чоловіки відкрили вогонь у бік перехожих із дитиною

23:40 Загроза глобального блекауту: Росія може працювати над розміщенням ядерної зброї на орбіті, - Бундесвер

Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне

23:32 Зеленський про саміти G7, Євроради та НАТО: Очікуємо на предметні рішення щодо ППО та далекоїбійності

23:24 У НАТО готують альтернативні плани оборони Європи через скорочення військової допомоги від США

23:16 Foreign Policy: На тлі труднощів на фронті Росія шукає нові способи ескалації проти НАТО

23:08 Гімн України лунав двічі: канюстка Людмила Лузан здобула історичні перемоги на континентальній першості

23:00 Збереження зарплати під час тривоги: уряд Фінляндії зобов'язав роботодавців платити персоналу під час загрози дронів

22:49 Європи потрібна Україна, адже безпекові виклики від РФ — це доводгтривала стратегія, - Зеленський

22:41 The Telegraph: Політики з оточення Путіна закликають до негайного припинення війни

22:33 Ситуація на фронті: Зафіксовано 179 безіткнень, ворог здійснив десятки атак на Покровському та Гуляйпільському напрямках

22:26 «Ніколи не здамся»: Орбан знову очолив «Фідес» і взяв відповідальність за програв партії

22:19 Мобілізація у Львові: жінка намагалася відбити хлопця у представників ТЦК

22:10 До 250-річчя незалежності США: Білий дім готує проведення турніру UFC Freedom

22:01 CNN: Іран замінував і завалив тунелі із запасами урану на тлі погроз Трампа

21:54 Росіяни майже 40 разів атакували Дніпропетровщину: є руйнування у п'яти районах та поранені

21:46 Макрон запросив Трампа на вечерю у Версальський палац після саміту G7, - Politico

21:39 88 мільйонів на міст без конкуренції: як команда Кіма контролює тендери на Миколаївщині

21:30 У Дніпрі масова сутічка закінчилася стріляниною: правоохоронці встановили всіх учасників

21:22 **Окупанти атакують Україну "шахедами"**

Теги новин

COVID-19 агресия России Атака **Війна**

Война ВСУ Вторжение

Дональд Трамп Донбасс дтп Зеленский ЗСУ Киев Київ коронавірус Коррупція

Напад Росії на Україну нападение

Россия на Украину окупанты окупанти Порошенко Путин Росія

Россия сбу США Украина Україна ЧП Эпидемия коронавируса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю зможе
- Частково зможе, але не відразу
- Ні, не зможе
- Це залежить від дій інших сторін
- Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування

Показати всі опитування на сайті